

Visitatie

vanuit de Nederlandse Dalton Vereniging

Zelfevaluatie & visitatieverslag

Naam school	Wolfert Dalton
Adres	Argonautenweg 55
Postcode en plaats	3054 RP Rotterdam
E-mailadres school	wolfertdalton@wolfert.nl
Telefoonnummer school	010-8928300
Bestuurder(s)	Stichting BOOR
Leidinggevend(en) school (MT)	Marijn van den Dool, Wendy Nichelmann, Anke van Wensveen
Daltoncoördinator(en)	Inger de Wit, Sebastiaan de Lavoir
Aantal groepen	20
Aantal leerlingen Aantal leraren In bezit van daltoncertificaat	466 37 iedereen behalve: nieuwe docenten, meeste OOP en MT CBO / YBR
Bezig met daltoncursus	MDD / WBE / CBO / YBR ronden cursus dit jaar hopelijk af.
Stand van zaken inspectie Visitatieteam Voorzitter	Laatste inspectiebezoek 2013: basistoezicht; Wolfert Dalton niet meegenomen in het bestuur- verificatieonderzoek (stichting BOOR) van 2019.
Lid 1.	
Lid 2.	
Lid 3.	

Lid 4.	
Lid 5.	
Lid 6.	
Lid 7.	
Datum visitatie	donderdag 10 februari 2022
Soort visitatie	Licentieverlenging
(besluit vorige visitatie)	Verlenging licentie voor 4 jaar

1 Zelfreflectie

1.0 Aanbevelingen vorige visitatie

School

Aanbeveling 1: Algemeen

Ga per speerpunt van je schoolplan je intenties operationaliseren: benoem concreet wat je wilt bereiken, wie eigenaar is van het actiepunt, wat het tijdpad is en wanneer je tevreden bent over het resultaat, concreter dan het activiteitenplan. Ga van "we zullen / we gaan / we moeten" naar "we maken keuzes, we doen wat we hebben afgesproken en we houden ons eraan". Kies in ieder geval als speerpunt reflectie en differentiatie.

Resultaat

Er is in overleg met de Dalton Groep en het MT een basis neergelegd wat daltononderwijs inhoudt op Wolfert Dalton. Er is nu dus een duidelijk activiteitenplan (zie bijlage) waarin doelen en acties duidelijk verwoord worden en waarin is aangegeven wie eigenaar is van een bepaald actiepunt. Er zijn collega's bezig met een cursus differentiëren en er wordt gekeken of het mogelijk is, bij voldoende deelnemers, om deze 'in-company' aan te bieden.

Het borgen van reflectie is nog steeds een aandachtspunt. In het voorjaar zal reflectie tijdens de dalton donderdagmiddagen behandeld worden. Dit zijn donderdagmiddagen waar alle kernwaarden weer onder de aandacht van het personeel gebracht worden om zo dezelfde taal te spreken. Tevens is de school bezig met het implementeren van reflectie in de digitale portfolio 'Peppels' (zie aanbeveling 2).

Aanbeveling 2: Zelfstandigheid

Gebruik het format van de daltonwijzers zoals jullie het bedoeld hebben, ga hierover met elkaar in gesprek en spreek elkaar aan op het gebruik hiervan. Gebruik het als instrument om leerlingen zelfstandig te leren plannen en eigenaar te laten worden van hun eigen leerproces.

Resultaat

Na uitgebreid onderzoek door een groep collega's is door de school gekozen om te gaan werken met de ELO 'Peppels'. Peppels is een digitaal portfolio waarin leerlingen onder andere voor een hele periode hun leerdoelen en de te maken opdrachten kunnen bekijken en inplannen. Hierbij wordt in hogere klassen meer vrijheid gegeven dan in de onderbouw. Ook kunnen ze diverse opdrachten maken en inleveren. Met behulp van Peppels leren de leerlingen hun werk beter plannen.

Ook wordt gebruik gemaakt van Peppels bij de gesprekken tussen mentor, ouder en leerling (MOL-gesprekken). Leerlingen bereiden deze MOL-gesprekken voor, nemen de leiding in de gesprekken en bespreken hun POP met hun vastgelegde doelen en acties.

In eerste instantie was gekozen voor een gefaseerde invoering van dit portfolio, maar in verband met de corona crisis is gekozen om Peppels in te voeren in de gehele school. De school werkt inmiddels al het tweede schooljaar met Peppels.

Peppels wordt door alle docenten gebruikt, maar nog niet iedereen kan goed uit de voeten met de software. Er wordt door de korte lijnen tussen de school en het bedrijf gewerkt aan oplossingen om het werken met Peppels te vergemakkelijken. Daarnaast is er ondersteuning voor de collega's in de vorm van interne scholing en begeleiding door collega-experts.

In samenwerking met de Dalton Groep is de school nu druk bezig met het implementeren van de daltonvaardigheden in Peppels. Deze rubric dient niet ter beoordeling van de leerling maar eerder als een hulpmiddel voor reflectie en input voor een gesprek. Aan het einde van dit schooljaar is er met alle vaardigheden proefgedraaid en zal er een evaluatie plaatsvinden met als doel om volgend schooljaar te schoolbreed te implementeren.

We plaatsen hier de kanttekening bij dat het de school nog niet gelukt is de leerlingen meer eigenaar te laten worden van hun eigen leerproces. Hier moeten we als school nog aan werken: hoe wij leerlingen daarin meer kunnen begeleiden.

Aanbeveling 3: Samenwerking

- Zorg ervoor dat er geen eilandjes zijn van mooie experimenten maar communiceer over wat je doet en maak gebruik van de BIES (Baas in Eigen School - een zelfgestuurd framework waarin docenten zelfstandig aan de slag gingen om onderwijs te ontwikkelen) om samen te ontwikkelen en te oogsten wat je samen bereikt.
- Zet het instrument van intervisie en collegiale consultatie in en integreer dit in de BIES-middagen.
- Betrek de leerlingen bij het doorvoeren van veranderingen en verbeteringen, zij kunnen jullie als geen andere adviseren en geven in gesprekken aan dat ze dit graag willen én kunnen (denk aan klankbordgroepen, leerlingenpanel en leerling enquêtes).

Resultaat

Sinds de vorige visitatie is de BIES ontbonden. Dit heeft te maken met het feit dat de BIES destijds uit nood geboren was en de huidige situatie voldoende basis biedt voor inspraak, medezeggenschap en initiatieven.

Leerlingen worden betrokken bij de daltondonderdagmiddagen en bij sollicitaties van MT-leden. Ook sluit een MT-lid regelmatig aan bij de vergaderingen van de leerlingenraad. De leden van de leerlingenraad geven aan dat het MT makkelijk benaderbaar is en dat ze zich gehoord voelen. Ook is er goed contact met de ouderraad.

We hebben goed contact en regelmatig overleg met de leerlingenraad. Zij nemen ook zelf hun verantwoordelijkheid door bijvoorbeeld het geven van aanbevelingen voor en feedback op de toetsweek. Ook zijn ze dit jaar voor het eerst aangesloten bij de ouderraadsvergadering.

De resultaten van de leerling enquêtes van schooljaar 2020-2021 zijn als actiepunten meegenomen in het activiteitenplan van dit schooljaar.

Op gebied van samenwerking in de school zijn meerdere positieve ontwikkelingen geweest, maar we hebben ook leerpunten. Deze worden verderop bij onderdeel 1.3 uitgewerkt.

Aanbeveling 4: Vrijheid & Verantwoordelijkheid

Wees trots op het warme pedagogische klimaat en de collegiale manier waarop jullie met elkaar samenwerken. Maak hiervan gebruik en maak de omslag naar een professionele cultuur waarbij het aanspreken van elkaar de norm is op alle niveaus.

Resultaat

Als school zijn we trots op de manier hoe er onderling met elkaar gewerkt wordt. Er is een prettige samenwerking tussen leerlingen en personeel, leerlingen onder elkaar en personeel onder elkaar.

Van alle aspecten van de professionele cultuur is aanspreken nog een aandachtspunt. Op sectieniveau lukt het collega's elkaar aan te spreken, maar daarbuiten of op een hoger niveau vindt men dit vaak nog lastig. Op allerlei andere terreinen is vooruitgang geboekt, te denken valt aan inspraak (de Zeepkist), meedenken (PAR en DG) en professionele ruimte vergroten (in de vorm van nascholing en ruimte bieden voor initiatieven).

Aanbeveling 5: Reflectie

- Maak op schoolniveau de balans op voordat je iets nieuws gaat uitproberen. - Gebruik de daltonkernwaarden in de gebruikte reflectie instrumenten bijv. het instrument van de lesobservatie: bouw dit om naar daltoncriteria.
- Op leerlingniveau: er is een goede start gemaakt in de mentorlessen onderbouw. Ontwikkel van hieruit een leerlijn reflectie richting bovenbouw en gebruik hierbij de bestaande reflectie-instrumenten.

Resultaat:

Er is in overleg met de Dalton Groep en het MT een basis neergelegd wat daltononderwijs inhoudt op Wolfert Dalton. Deze basis komt terug in dalton middagen voor het personeel, de reflectie-instrumenten voor leerlingen (Rubrics per kernwaarde in Peppels in ontwikkeling - zie bijlage 2: Peppels & Rubrics) en vormgeven van de daltoncursus. Indicatoren zijn aangepast in de DOT. In de daltondonderdagmiddagen wordt het hele personeel ook bijgeschoold in de precieze inhoud van de kernwaarden en hoe aan de hand hiervan de observaties te interpreteren.

Op leerling niveau is de school bezig met uitwerken van de daltonkernwaarden door middel van indicatoren. Deze worden dit schooljaar uitgewerkt en getest voordat ze volgend schooljaar definitief ingezet worden.

Aanbeveling 6: Effectiviteit / Doelmatigheid

In het algemeen adviseren wij om deze kernwaarde meer systematisch in het schoolbeleid te incorporeren. Door een keuze te maken in wat de school wil veranderen kunnen de beoogde veranderingen effectiever worden doorgevoerd.

- Het werken met kleuren kan een aanzet zijn voor het differentiëren in daltonuren. Het kan ook een belemmering zijn van de keuzevrijheid.
- Het meer werk maken van differentiëren in de reguliere lessen zal het onderwijs doelmatiger en efficiënter maken (genoemd is de map met 149 inspiraties. ...) - Evalueer de lengte van de lestijd. In hoeverre draagt een 45- minutenrooster bij aan een efficiënt gebruik van de leertijd?

Resultaat:

Daltonuren

In overleg tussen de Dalton Groep en het MT zijn de daltonuren geëvalueerd en aangepast (zie bijlage 3: Document Daltonuren).

- De school is afgestapt van de kleuren en daarbij behorende beperkingen (zoals vakuren / samenwerk uren), waardoor leerlingen een grotere keuze hebben waar zij kunnen plannen. Dit had onder andere te maken met een tekort aan beschikbare plekken in de daltonuren. Hierdoor planden leerlingen bij vakken die zij niet hadden.
- Wel zijn in 2021 de vakgerichte daltonuren teruggekomen waar hulp bij specifieke vakgerichte vaardigheden worden aangeboden zoals bijvoorbeeld chemisch rekenen bij Scheikunde en CITO leesvaardigheid bij Engels. Ook zijn project daltonuren gecreëerd om leerlingen te kunnen laten samenwerken.
- Sinds schooljaar 2021-2022 is het aantal leerlingen per daltonuur teruggebracht naar 25 leerlingen. In de aula, waar nog steeds een stilte daltonuur is, kunnen 75 leerlingen werken.
- Er zijn speciale daltonuren voor taal- en rekenondersteuning. Deze zijn zowel voor de boven- als onderbouw klassen.
- Alle leerlingen van de brugklas volgen een adaptief rekenprogramma dat moet leiden tot het beheersingsniveau van rekenen tot 1F. Voor elke leerling is een daltonuur in de week gereserveerd totdat het doel is behaald. Het rekenen is verder ook thuis en op andere momenten voort te zetten. Voor 'taal' is een programma in ontwikkeling; op dit moment richten we ons vooral op leesvaardigheid en woordenschat.
- Voor verbreding en uitdaging kan er gekozen worden uit diverse masterclasses. Er worden elk trimester masterclasses aangeboden. Het aanbod is gevarieerd en geeft leerlingen de kans om talenten te ontdekken en ontwikkelen. De masterclasses zijn gemengd (niveau, leerjaar) waardoor binnen de school mooie samenwerkingen ontstaan. De masterclasses worden vooral ingezet om leerlingen te stimuleren om lef te tonen. Ze kunnen experimenteren. Omdat er geen cijfers in de masterclasses gegeven worden ligt de drempel voor deelname laag.

Lestijd

- De lengte van de lestijd is meerdere malen geëvalueerd, en het blijft een punt van aandacht voor de school. Onder omstandigheden is er voor gekozen deze factor vooralsnog stabiel te houden. Wel kunnen docenten bij de start van het schooljaar aangeven hoeveel blokken vs losse lessen de voorkeur heeft om recht te doen aan benodigde lestijd vs effectieve lestijd.

Differentiatie

- Meerdere docenten hebben de meerdelige cursus differentiatie van het CPS gevolgd. Door hun enthousiasme zal de cursus naar alle waarschijnlijkheid ook intern aangeboden worden voor andere collega's.

School

Wat hebben we gedaan en wat is het resultaat?

In de afgelopen jaren zijn er veel wisselingen geweest in het MT en zijn er tijden geweest dat de visie op Dalton niet helder was binnen de school. Hierin is met het nieuwe MT verandering gekomen.

In het coronajaar 2020-2021 heeft het MT in samenwerking met de Dalton Groep de ontwikkeling op daltononderwijs prominent op de agenda gezet. Dit is terug te zien in het activiteitenplan (deel A, kern 1 Dalton in de 21ste eeuw) (zie bijlage 1: Activiteitenplan) Ook in de aanzet van het nu te ontwikkelen meerjaren schoolplan 2022-2026 geven de collega's het daltononderwijs een belangrijke plaats in de visie, missie en ambities van de school: Leren met lef!

Iedereen Dalton

Door het scholen van de collega's is, en wordt, er ontwikkeld op het spreken van dezelfde daltontaal, waarbij iedereen begrijpt wat er bedoeld wordt met de kernwaarden. Hierin worden de collega's op verschillende manieren getraind.

Ten eerste wordt in het introductieprogramma voor studenten en nieuwe collega's expliciet aandacht besteed aan extra scholing en uitleg over de daltonvaardigheden en daltontaken.

Ten tweede zijn de niet gecertificeerde docenten en MT-leden in het afgelopen schooljaar met de daltoncursus gestart. Deze is in samenwerking met interne trainers en de Thomas More Academie verzorgd. Om in de toekomst de interne daltontrainers meer slachtkracht te geven is er de ambitie om, in samenwerking met de Thomas More Academie, een gecertificeerde training te ontwikkelen waarbij we zelf onze niet gecertificeerde collega's en studenten van passende trainingen op niveau kunnen voorzien.

Ten derde worden de daltonkernwaarden dit jaar voor het voltallig personeel, ook het OOP en MT, op de daltondonderdagmiddagen belicht. Hierbij wordt per keer één kernwaarde opnieuw uitgelegd waarna er in verschillende werkvormen en samenstellingen, inclusief enkele leerlingen, praktische handvatten ontwikkeld kunnen worden.

Het doel is dat de collega's vanaf de eerstvolgende les praktisch met deze kernwaarde(n) aan de slag kunnen en dat de manier van werken geborgd wordt in de organisatie.

Uitwisselen

De cultuur van uitwisselen moet binnen Wolfert Dalton nog verder ontwikkeld worden. Er is in beperkte mate sprake van informele uitwisseling binnen en tussen de secties van daltontaken en vakoverstijgende opdrachten. Hier wordt in de sectiegesprekken van dit jaar duidelijk op gestuurd en bevraagd en tijdens de daltondonderdagmiddagen is uitwisseling een vast punt op de agenda.

Ook de contacten met collega-dalton scholen kunnen verder versterkt worden. Met name individuele collega's en secties kunnen veel halen en brengen bij de andere dalton scholen. Het MT en bijvoorbeeld het examensecretariaat hebben ook stappen gezet wat betreft deze contacten.

Jaarlijks komen de coördinatoren van daltonscholen uit de regio meerdere keren samen. Wolfert Dalton is ook een onderdeel van deze groep scholen en is actief bij deze overleggen aanwezig. Onze daltoncoördinatoren zijn ook bij de organisatie van de regionale daltondag betrokken geweest. Deze regionale daltondag is door het merendeel van de collega's bezocht. Een aantal collega's heeft hierin ook een workshop verzorgd.

Op het gebied van intervisie merken we dat we, mede door alle corona perikelen, weer een slag moeten maken. Bij alle collega's worden lesbezoeken vanuit het MT structureel afgelegd. Ook is intervisie binnen het introductieprogramma van de studenten en nieuwe collega's opgenomen en goed geborgd. Binnen onze school zien we dat de collega's altijd bereid zijn en klaar staan om anderen te helpen. De ambitie is er echter ook om de intercollegiale uitwisseling helder vorm te geven en daarmee beter te borgen in de professionele cultuur.

Digitaal portfolio

Binnen Wolfert Dalton is, na een eerdere pilot, per aanvang schooljaar 2020-2021 in de gehele school Peppels ingevoerd. In deze elektronische leeromgeving hebben onder andere de studiewijzers, opdrachten, verdiepings- en herhalingsstof en nakijkmodellen een plek. Leerlingen kunnen aan de hand van de agenda de mogelijkheid krijgen hun eigen planning te maken. Ze kunnen ook grotere opdrachten in kleine stukken verdelen. Leerlingen kunnen via de agenda alle deadlines/taken van de week zien, en via de werkomgeving alle opdrachten, deadlines, en toetsen van een vak bekijken.

Peppels maakt het ook mogelijk om keuze- en seriemodules in te stellen waardoor je in een klas kunt differentiëren.

Na een periode van gewenning aan Peppels wordt er binnen dit medium dit jaar een basis gelegd voor het inzichtelijk maken van de vorderingen op de daltonvaardigheden. Leerlingen kunnen in de pilot bij een aantal opdrachten zichzelf schalen op de daltonvaardigheden. Ook kan de docent de leerling schalen en kan de leerling groepsleden vragen dit voor hen te doen.

Het mentoraat is ook in Peppels ondergebracht. Er is een module gemaakt voor de onderbouw, en één voor de bovenbouw, waarin de MOL- en DOL-gesprekkencyclus is vastgelegd. Alle persoonlijke reflecties, verslagen, leervragen, en actiepunten staan in Peppels en zijn voor leerling, docenten, en mentor zichtbaar. Deze informatie wordt in Peppels bewaard en kan zo de ontwikkeling van de leerling ondersteunen en zichtbaar maken. De MOL en DOL formulieren staan in Peppels en worden door alle mentoren gebruikt. Dit zorgt voor eenheid binnen het mentoraat.

Ons doel is om aan het einde van dit schooljaar alle daltonvaardigheden in Peppels te hebben ondergebracht. Een groep docenten experimenteert met het gebruik daarvan in de lessen opdat het komend schooljaar breder ingezet kan worden als tool om de vaardigheden in kaart te brengen. Daarnaast experimenteren docenten met de leertaak in Peppels. Deze leertaak is bedoeld als middel om leerlingen bewust aan het beheersen van doelen te laten werken. We zijn nog aan het onderzoeken of/hoe we dit schoolbreed in willen zetten.

Visitatieteam

Wat zien we terug?

Sinds de voorlaatste visitatie van Wolfert Dalton Rotterdam in maart 2016 heeft de school veel tegengeslagen gekend. Het verloop in de schoolleiding en onder het personeel is groot geweest, het leerlingenaantal is teruggelopen, de onderwijsontwikkeling en de nieuwbouwplannen hebben vertraging opgelopen. Daarnaast zorgt de Coronapandemie voor veel beperkingen en zijn de eerder geplande visitaties van de NDV in 2020 en 2021 uitgesteld. In oktober 2021 heeft wel een collegiaal bezoek plaatsgevonden (zie bijlage).

We moeten de aanbevelingen van maart 2016 dan ook in dat licht bezien. Met het aantreden van een geheel vernieuwde schoolleiding is sprake van een nieuwe realiteit. De nieuwe schoolleiding heeft op een aantal gebieden niet alleen nieuw beleid neergezet, maar ook afstand genomen van het verleden. Het visitatieteam neemt daarom in zijn reactie de aanbevelingen van 2016 én de recentere plannen als uitgangspunt. Om de doorstart van de school zoveel mogelijk te ondersteunen, heeft de schoolleiding het visitatieteam nadrukkelijk verzocht om expliciete en concrete aanbevelingen/suggesties te geven. Ondanks het ingezette beleid in de NDV (van beoordelend visiteren naar waarderend onderzoek) heeft het visitatieteam dit verzoek van de school vertaald naar een flink aantal concrete aanbevelingen/adviezen. Deze adviezen moeten nooit opgevat worden als dwingend voorschrift, maar als steun en hulp voor de school voor een gewenste ontwikkeling. Om de overzichtelijkheid te bevorderen, hebben wij onze aanbevelingen direct opgenomen onder de betreffende kernwaarden.

Wij constateren dat de nieuwe schoolleiding voortvarend aan de slag gegaan is. Er zijn diverse (concept)notities geschreven, er is een breed activiteitenplan opgesteld, er is geïnvesteerd in versterking van het Daltonprofiel door scholing en lesbezoeken.

De sfeer in de school is merkbaar goed. Leerlingen zijn positief en trots op hun school; docenten en onderwijsondersteunend personeel voelen zich weer meer gezien en spreken hun vertrouwen uit in de nieuwe schoolleiding. Wij proefden wel geloof in de toekomst en een voorzichtig optimistische benadering. Maar door achterstallig onderhoud in de afgelopen jaren en het incasseren van een aantal tegenslagen is er nog wel iets te doen om collega's voldoende vertrouwen te geven in noodzakelijke veranderingen. Er is werk aan de winkel en de tijd is rijp om samen te gaan bouwen aan de nieuwe school. De directie ontziet collega's en wil niet overvragen. Tegelijkertijd stellen wij vast dat de ambities van de school en schoolleiding erg hoog liggen en er nog veel moet gebeuren. De aanbeveling van 2016 om duidelijke keuzes te maken, prioriteiten te stellen en te concretiseren in haalbare en kleinere doelen, handhaven wij onverkort. "Less is more" In het hoofdstukje "Borging" geven wij hier twee concrete aanbevelingen voor.

Bij de afzonderlijke kernwaarden (vrijheid/verantwoordelijkheid, zelfstandigheid, samenwerking, reflectie en effectiviteit/doelmatigheid) zullen wij voor zover relevant ingaan op de reactie van de school en op de eerdere aanbevelingen uit 2016.

Beschrijf hieronder per kernwaarde het volgende:

- Huidige situatie: 'Wat gaat goed? Waar zijn jullie trots op?'
- Wat zijn de ontwikkelpunten?

De indicatoren op kind/leraar en school, evenals de bouwstenen in de gedachtenwolken kunnen hiertoe een hulpmiddel zijn, zie hiervoor de bijlagen op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'.

1.1 Vrijheid in gebondenheid / verantwoordelijkheid en vertrouwen

School

Huidige situatie (Wat gaat goed, waar zijn we trots op)

- Over het algemeen hebben wij een hele prettige sfeer op school. Het is veilig en laagdrempelig maar altijd respectvol.
- Gevarieerd aanbod in masterclasses waar leerlingen bewust voor kiezen en worden uitgedaagd binnen hun interesse.
- Betrokken leerlingen: Leerlingenraad is aanwezig en wil heel graag meedenken, technische dienst bij talentenavond bestaat volledig uit leerlingen en zijn verantwoordelijk voor licht, geluid, podium wisselingen etc. Feestcommissie organiseert feesten en gala's. We hebben een enthousiast debatteam, een First Lego League team en een theatergroep.
- Reisweken met veel keuzevrijheid (en gemixte groepen uit verschillende leerjaren). - Vorig jaar zagen we interesse onder docenten om de cursus te volgen tot gecertificeerd daltondocent, vervolgens zagen we het enthousiasme waarmee de cursus werd gevolgd. Dit jaar merken we het weer aan het enthousiasme waarmee de daltondonderdagmiddagen worden ontvangen: Dalton leeft goed in de school. - Leerlingen zijn leider van de MOL- en DOL-gesprekken en hebben voor het gesprek vragen en doelen geformuleerd.
- Docenten proberen waar mogelijk keuzevrijheid in de lessen aan te bieden.

Reactie visitatieteam

Leerlingen kregen de vraag voorgelegd waarom ze voor het Wolfert Dalton hebben gekozen. Naast antwoorden als 'dichtbij' en 'sfeer', werd ook het antwoord 'vrijheid' gegeven. Ze lichtten toe dat je de vrijheid hebt om te kiezen waar je zit en hoe je de daltonuren besteedt. De vertegenwoordiger van de leerlingenraad gaf aan dat leerlingen betrokken worden bij besluiten, zoals bij de inroosting van de daltonuren.

Ouders geven aan dat de omgang tussen leerlingen en docenten prettig is. Leerlingen zoeken samen met docenten naar oplossingen en ervaren een gedeelde verantwoordelijkheid.

Het is prettig dat niet alles wordt voorgekauwd. Pluspunt van de school vinden ouders dat alle leerjaren en alle niveaus door elkaar kunnen zitten en de onderlinge omgang soepel verloopt. In de MOL-gesprekken is het afhankelijk van de mentor (en de leerling) in hoeverre leerlingen zelf de regie krijgen/nemen in het gesprek.

In de gesprekken met de docenten ging het niet zozeer over 'vrijheid en verantwoordelijkheid', maar meer over 'verantwoordelijkheid' en 'verantwoording'. Dat zie je terug in de aanpak bij de geobserveerde lessen waar de mate van docentsturing groot is.

Tijdens de Daltonuren hebben leerlingen de vrijheid om te bepalen waaraan ze werken en ze gebruiken die vrijheid. Ze hoeven niet aangespoord te worden en wekken de indruk dat ze bij

willen blijven met de lesstof. In verreweg de meeste daltonuren zijn leerlingen zelfstandig bezig met hun huiswerk en is de docent beschikbaar voor vragen. Er heerst een goede (werk)sfeer waarin vrijheid en verantwoordelijkheid in balans zijn. De verantwoordelijke wijze waarop leerlingen gebruik maken van de automaten voor thee/koffie zijn exemplarisch. Leerlingen geven aan dat een week van tevoren inschrijven voor daltonuren niet effectief is, omdat ze dan nog geen keuze kunnen maken overeenkomstig hun behoefte. Ook wordt vaak pas op een laat moment huiswerk opgegeven waardoor eerdere keuzes niet handig blijken. Veel leerlingen en ouders geven aan liever drie maal in de week twee daltonuren te hebben (of iedere dag één daltonuur) dan twee blokken van drie uur.

Aanbeveling 1

Evalueer het effect van drie aaneengesloten daltonuren op dinsdag en donderdag onder leerlingen en docenten. Neem in de evaluatie het volgende mee:

- de verplichte inschrijftermijn van een week;
- de behoeften rond de invulling van de daltonuren;

Onze suggestie is dat daltonuren inhoudelijk meer kunnen zijn dan huiswerkuren. Denk bijvoorbeeld aan het oefenen van de daltonvaardigheden in (vakoverstijgende) projecten.

- de rol van de docent in de daltonuren.

In veel daltonuren had de docent vaak een surveillerende rol en/of was met eigen werkzaamheden bezig.

Aanbeveling 2

Geef docenten ruimte (of opdracht) verschillende vormen voor verwerking én verschillende opbrengsten (naast verslagen bijvoorbeeld filmpjes, posters, presentaties, quizen, bordspellen of rollenspellen) in te zetten. De leerlingen kunnen meer vrijheid aan én kunnen zo keuzes maken en daarover verantwoording afleggen.

Aanbeveling 3

Toon werk van leerlingen in de school. Dat geeft leerlingen verantwoordelijkheid en zijn goede voorbeelden voor leerlingen en docenten. Leerlingen in deze school zullen hier verantwoordelijk mee omgaan.

1.2 Zelfstandigheid

School

Huidige situatie (Wat gaat goed, waar zijn we trots op)

Na een aantal keren te hebben ingespeeld op individuele wensen, is het inmiddels schoolbeleid om de mogelijkheid te bieden aan leerlingen om versneld (dus een jaar eerder) examens te doen in een vak, of op een niveau hoger examen te doen in een vak. PTA's zijn aangepast bij vakken waar leerlingen dit regelmatig doen om dit te vergemakkelijken. Het vereist grote zelfstandigheid van de betrokken leerling vanwege de botsende roosters. De leerling moet regelmatig keuzes maken tussen vakken en in de eigen tijd zaken voorbereiden.

De school was al van plan om de digitale leeromgeving Peppels in te voeren, maar door de lockdowns is dit versneld gebeurd. Het is de verzamelplaats voor studiewijzers en opdrachten, maar ook biedt het de mogelijkheid voor leerlingen om een individuele planning te maken. Ook dient het als inleverplatform en portfolio. Tevens worden de leerlingen hier uitgenodigd om te reflecteren.

Leerlingen en docenten bezitten allemaal een Chromebook en proberen dat bij diverse vakken ook in de lessen te gebruiken. Er zijn trainingen gegeven waarbij ICT het uitgangspunt is.

Op allerlei terreinen vragen we onze leerlingen om zelfstandig te handelen:

- bovenbouwleerlingen die op excursie gaan, gaan regelmatig niet onder begeleiding naar de locatie, maar spreken een tijd en locatie af waar verzameld wordt;
- bij PWS-onderzoeken en -presentaties mogen leerlingen zelfstandige keuzes maken; we werken niet met een vastgestelde lijst van keuzemogelijkheden;
- datzelfde gebeurt bij diverse opdrachten: binnen de eisen is er veel ruimte voor eigen keuzes.

Bij het plannen van de daltonuren kunnen de leerlingen kiezen uit masterclasses, stilte-uren, projecten en vakdaltonuren.

Reactie visitatieteam

De kernwaarde zelfstandigheid is duidelijk aanwezig in de school. Dat is bijvoorbeeld goed zichtbaar tijdens de daltonuren waarin leerlingen actief aan de slag zijn, meestal met huiswerk maken. Leerlingen pakken hun verantwoordelijkheid. Ze werken langere tijd achter elkaar door, zowel in lokalen als in de aula. Ze werken in rust aan opdrachten en huiswerk. Er is een gedeelde sturing tussen docenten en leerlingen. Er wordt zelfstandig geleerd, gewerkt en in hogere klassen is er sprake van zelfverantwoordelijk leren.

Leerlingen weten bovendien wat ze moeten doen, onder andere door de invulling van Pebbels. Ze geven aan dat ze zelf naar docenten gaan voor vragen tijdens de daltonuren. Het zelfverantwoordelijk leren komt naar voren bij leerlingen die een eigen leerroute hebben en versneld door de leerstof mogen gaan.

Ouders geven in het oudergesprek aan dat de kernwaarde zelfstandigheid thuis ook goed merkbaar is. Ze zien ontwikkeling rond deze kernwaarde. Een vader met twee kinderen in verschillende leerjaren merkt op dat er een duidelijk verschil merkbaar is. Zijn oudste dochter die nu in klas 5 VWO zit is heel zelfstandig, bij de jongere dochter in de tweede klas is de zelfstandigheid nog in ontwikkeling. De weektaak bevordert de zelfstandigheid van de leerlingen enorm. Ook andere ouders beamen dat zij een dergelijke groei zien bij hun kind. Niet alleen tijdens de loopbaan op Wolfert Dalton, maar ook daarna op het HBO valt de

verworven zelfstandigheid op ten opzichte van andere studenten. Ouders geven aan dat ze dit waardevol vinden.

Bij docenten zien we af en toe dat keuzes worden aangeboden om de zelfstandigheid te bevorderen. Zo zien wij daar bij het daltonuur van bedrijfseconomie een mooi voorbeeld van dat bij andere vakken ingezet kan worden.

Tijdens onze lesbezoeken hebben we een aantal lessen gezien waarin sprake is van gedeelde sturing (bijvoorbeeld: techniek, bedrijfseconomie, drama). Bij andere lesbezoeken zagen we echter nog veel aanbod- c.q. docentgestuurde lessen en weinig vormen van activerende didactiek.

Aanbeveling 1

Nog meer zelfstandigheid zou verkregen kunnen worden door leerlingen in lessen en daltonuren zelf te laten beslissen wat en hoe ze willen oefenen. Dit hoeft geen scala aan keuzes te zijn; twee keuzes geeft ook meer zelfstandigheid.

1.3 Samenwerking

School

Huidige situatie (Wat gaat goed, waar zijn we trots op)

- We hebben binnen de school groepen betrokken collega's die goed en zelfstandig samenwerken en overleggen. Denk hierbij aan groepen zoals de Dalton Groep, PWS begeleiding & organisatie, Toetsbeleid en overgangsnormen.
- Er zijn verschillende raden aanwezig in allerlei lagen van de school. Denk hierbij aan de leerlingenraad, de ouderraad, de personeelsadviesraad (PAR) en de medezeggenschapsraad. Ook is de school actief betrokken bij de dalton scholen in de regio.
- Veel contact met onder andere oud-leerlingen bieden hulp bij studiekeuze, profielkeuze en het profielwerkstuk. Oud leerlingen zijn bereid te vertellen over hun studie tijdens de studiekeuze avonden.
- Veel van onze leerlingen zijn betrokken bij de school. Denk hierbij aan deelname aan de talentenavond, het debatteam, de technische dienst (een zelfsturende technische dienst die volledig uit leerlingen bestaat), het theatergezelschap 'De Spelbrekers' waarbij de regieassistenten voor de jaarlijkse productie uit de bovenbouw komen en de spelers uit alle leerjaren en niveaus, de feestcommissie en de leerlingenraad. Ook zijn onze leerlingen uit leerjaar 4 betrokken bij de brugklassen waar enkele van hen junior mentor zijn. Zij geven bijvoorbeeld les aan de brugklas over plannen en organiseren.
- Ook zijn er samenwerkingen tussen collega's en leerlingen. Denk hierbij aan organisatie van activiteiten samen met leerlingenraad, de huisband bij de talentenavond die bestaat uit leerlingen, docenten en een ouder, Het Wolfert Dalton Festival (een Festival aan het einde van het corona schooljaar) en het Haunted House. Dit zijn samenwerkingen die niet slechts over het lesgeven gaan, maar ook ver daarbuiten.
- Verder is er een goed samenwerkingsverband tussen interne dalton trainers en externe organisaties (TMA) die samen kijken naar het verzorgen van dalton scholing voor alle docenten en stagiairs.
- Als school hebben we samenwerkingsverbanden met de docenten en leerlingen van het Heer Bokel College en Mytyschool de Brug.

- Ook werken we met vakoverstijgende projecten. Bijvoorbeeld Brugklas: Island project Engels en aardrijkskunde. Klas 3: Rwanda-project (GS-AK) en Rotterdamproject (BV-NE). Klas 5v :Slums-project (EN-AK). Bij het profielwerkstuk zijn we succesvol bij projecten van Junior Company (bijvoorbeeld prijswinnaar Söz Bags).
- In het kader van maatschappelijke verantwoordelijkheid zijn we gestart met een actie voor de voedselbank voor de kerstvakantie.

Reactie visitatieteam

Er is een prima basis voor samenwerking. “Iedereen kent iedereen; er is een goede relatie tussen leraar en leerling en leerlingen onderling.” Er wordt samengewerkt tussen docenten en leerlingen in werkgroepen, tijdens activiteiten, reizen en masterclasses. Leerlingen zijn blij met het aanbod Masterclasses. “Het is niet verplicht, maar leuk om iets anders tussendoor te doen.”

De masterclass Drama is een toonbeeld van samenwerking en samen doen. De docent wordt ondersteund door twee leerling regie-assistenten en leerlingen uit alle leerjaren werken samen. De energie en het plezier spat ervan af. Datzelfde beeld zien we bij de masterclass debatteren. Ook zijn er projecten in alle leerjaren waar samengewerkt moet worden. ‘Van projecten leren we het meest’, aldus een leerling.

Ouders benoemen dat leerlingen onderling moeten afstemmen tijdens samenwerkingsopdrachten. Ze leren samenwerken door het te doen. Ouders vinden dat belangrijk. Docenten zeggen dat leerlingen goed kunnen samenwerken. Dalton is volgens hen verantwoordelijkheid geven en samenwerken met de leerlingen. “We leren ze om zelfstandig te werken zonder direct om hulp te vragen als het niet lukt.” Er heeft een verschuiving plaatsgevonden en het accent is de laatste jaren meer komen te liggen op zelfstandig werken in plaats van samenwerken, aldus de docenten. Dat constateert het visitatieteam ook.

Tijdens de daltonuren zijn de leerlingen vooral alleen aan het werk, we bespeuren weinig samenwerking. Hoewel de leerlingen aangeven dat er voor alle vakken wel samenwerkingsopdrachten zijn, hebben we ook tijdens de lesobservaties weinig voorbeelden van samenwerken en samenwerkend leren gezien. Door leerlingen werd specifiek LO genoemd als vak waar samengewerkt moet worden om bepaalde oefeningen te kunnen uitvoeren. Is het een idee om ook een daltonuur LO te organiseren?

Er zijn wel lesbezoeken van het MT, maar van intervisie of collegiale consultatie is nauwelijks sprake. De sociale cohesie binnen het team lijkt nog niet zo groot. Dat ervaart het visitatiepanel onder andere tijdens de gesprekken met het docententeam en het MT, maar ook tijdens de plenaire terugkoppeling.

Aanbeveling 1

Samenwerkend leren kan/moet meer geïntegreerd worden in de lessen. We zien nauwelijks voorbeelden van activerende didactiek of samenwerkingsvormen in de les. Het MT kan samenwerkend leren stimuleren door daar expliciet aandacht aan te geven tijdens lesobservaties.

Aanbeveling 2

De Daltongroep kan met behulp van de aanwezige expertise intervisie rond samenwerking opzetten. Leer van elkaar, zo kan een grote stap gezet worden in de verhoging van de onderwijskwaliteit. Organiseer en faciliteer intervisie en collegiaal lesbezoek structureel in de school. De intervisie kan een manier zijn om de persoonlijke ontwikkeltijd en/of professionaliseringsuren in te vullen en zou niet vrijblijvend ingezet moeten worden.

Aanbeveling 3

Projecten worden veelal afgerond met een verslag. Hierin zijn meer opties mogelijk en wenselijk. Varieer in afsluitende toetsvormen die de samenwerking bevorderen. Denk daarbij aan een filmpje, poster, creatieve opdracht, spel, blog/vlog etc.

Aanbeveling 4

Besteed voortdurend aandacht aan de sociale cohesie in het team. Markeer en vier successen (geslaagde open dag, aanmelding, een vervolgstap in de nieuwbouw etc..) door er nadrukkelijk aandacht aan te besteden. Het MT kan daarin ook meer voorleven.

1.4 Reflectie

School

Huidige situatie (Wat gaat goed, waar zijn we trots op)

- MOL-gesprekken (mentor - ouder - leerling) en DOL-gesprekken (docent - ouder - leerling). Leerling bereidt de gesprekken voor leidt de gesprekken. Aan het begin van het jaar kijkt de leerling terug, formuleert sterke en zwakke punten en aan de hand daarvan concrete voornemens voor komend jaar.
- Peppels is als reflectietool een goed middel gebleken om deze gesprekken voor te bereiden (zowel voor leerling als voor docent).
- Leerlingen hebben bij veel vakken toegang tot de antwoordboeken om het werk zelfstandig na te kijken en toetsen worden besproken.
- Blended learning: veel vakken werken met zowel een boek als een online versie. De online versie geeft direct feedback op het gemaakte werk
- Uitgebreide toets reflectie bij meerdere vakken na de toetsweek.
- Door de dalton donderdagmiddagen maken we veel ruimte voor reflectie op de manier hoe wij als school het dalton onderwijs aanbieden en aan willen bieden. Deze middagen zijn voor MT en OP, voor het OOP bevinden we ons in de opstartfase.

Reactie visitatieteam

Op schoolniveau wordt (o.a. op de zes ingeroosterde daltondonderdagmiddagen) gewerkt aan concretisering van de daltonkernwaarden. Er is een begin gemaakt met reflectielijsten in Peppels voor de daltonkernwaarden. In de korte presentatie over Peppels was ook te zien dat daar volop mogelijkheden zijn voor reflectie en verslaglegging daarvan.

Leerlingen geven aan dat ze reflecteren in de MOL en DOL gesprekken. Die MOL- en DOL-gesprekken worden zowel door de leerlingen als ouders gewaardeerd. De invulling en effectiviteit ervan is divers en afhankelijk van de mentor of docent. Ouders geven aan dat het MT meer kan sturen op een gezamenlijke basis.

Reflecteren naar aanleiding van gemaakte opdrachten leeft niet erg onder leerlingen.

Formatief handelen in de les hebben we niet vaak waargenomen. Ook vindt reflectie aan het eind van de les nauwelijks plaats. Een goede uitzondering daarop vormt de foutenanalyse via een formulier in Peppels tijdens een les Engels. Ook tijdens de gymlessen wordt regelmatig gereflecteerd, aldus de leerlingen.

Aanbeveling 1

Maak duidelijke afspraken over de minimale eisen die gelden voor bijvoorbeeld het voeren van MOL-gesprekken of opdrachten in Peppels. Nu is de variatie groot en daarmee wordt vrijblijvendheid in de hand gewerkt. Een basis die voor iedereen geldt verhoogt kwaliteit van het onderwijs.

Aanbeveling 2

Organiseer de mogelijkheid van feedback van de leerlingen op de docenten en tevens de reflectie van docenten op hun eigen handelen.

Aanbeveling 3

Besteed expliciet aandacht aan de afsluiting van lessen: Wat heb je geleerd? Wat moet je onthouden? Ben je tevreden over de werkvorm en je inzet?

Aanbeveling 4

Bedenk goed waarvoor de leerlingen Peppels moeten gebruiken en leg dat vast. Peppels is een middel. Waarvoor en met welke doel wil je Peppels vooral inzetten? Leg dat vast en houd elkaar daaraan.

1.5 Effectiviteit / doelmatigheid

School

Huidige situatie (Wat gaat goed, waar zijn we trots op)

- Er zijn door het managementteam een aantal studiedagen georganiseerd waar collega's keuze hebben uit verschillende workshops. Onder andere leerdoelen stellen en feedback geven zitten hierbij.
- Differentiatie is een belangrijk speerpunt geworden op school. Dit leeft bij nog niet overall evenveel, maar meerdere collega's hebben uit zichzelf de cursus over differentiatie van het cps gevolgd om dit toe te passen in de lessen. Het management kijkt nu hoe ze deze zelfde training voor een grotere groep collega's intern kunnen organiseren.
- De focus binnen school ligt dit jaar duidelijk weer op Dalton in de school en onder het personeel. Het is echt wat we willen zijn en men wil er beter in worden. - De daltonuren zijn aangepakt. Er komen nu nog maar 25 leerlingen per uur bij een docent. Verder worden er naast uitdagende masterclasses nu ook ondersteunende uren aangeboden.
- In de lessen werken bepaalde vakken zoals Engels aan het begin van de periode met een diagnostische toets voor de stof die gaat komen. Hiermee kunnen leerlingen een planning maken hoe zij de doelen voor de toets gaan bereiken, en welke hulp ze hierbij willen inschakelen.
- Er is bij verschillende leerlingen onderwijs op maat. Leerlingen kunnen (en doen) voor verschillende vakken versneld examen, of doen gespreid examen over twee schooljaren.

Reactie visitatieteam

Leerlingen geven aan dat ze effectief kunnen werken vanwege de vrijheid die ze krijgen tijdens de lessen en daltonuren. Voor het huiswerk geldt dat het duidelijk is wat er gemaakt moet worden en wanneer. Over de plaatsing van de daltonuren zijn verschillende meningen. Een uurtje van 45 minuten werd voor het gevoel toch vaak een tussenuur. Het Daltonblok op dinsdag in de middag werd ook minder als succes ervaren, omdat de leerlingen dan wel klaar waren met school. Andere leerlingen missen het dat ze niet elk moment een daltonuur hebben. De gemene deler is dat drie daltonuren achter elkaar niet effectief zijn. Bovendien is er weinig flexibiliteit, omdat je een week van tevoren een keuze moet maken, anders deelt je mentor je in. Leerlingen vinden de daltonstudeerdag tijdens de toetsweek prettig, omdat ze extra kunnen leren en er gelegenheid is om vragen te stellen aan docenten. Volgens de ouders kan de effectiviteit van de daltonuren omhoog door ze meer over de week te spreiden.

Peppels vinden de meeste leerlingen fijn: het geeft overzicht en je kunt extra oefenen. Oprachten staan soms wel te laat in Peppels waardoor leerlingen niet meer kunnen plannen. Het gebruik van drie systemen (Zermelo, Magister en Peppels) leidt soms tot verwarring. Docenten geven aan dat de leerdoelen in Peppels staan. Daardoor kan er doelmatiger gewerkt worden. We zien dat niet in alle lessen terug. Lessen zijn nog erg docentgestuurd. In sommige lessen, bijvoorbeeld bij NE 5V en FA brugkla, is er een duidelijk programma (op het bord) en wordt er wel aangegeven wat het leerdoel is. In andere lessen zien we dat leerlingen de keuze krijgen om op een eigen manier te werken, bijvoorbeeld bij Beco en wiskunde. Tijdens de wiskundeles mochten de snelle leerlingen de tragere leerlingen helpen. Enkele leerlingen zijn zo zelfstandig dat ze hun hele dag zelf mogen indelen en op die manier effectief kunnen werken.

In een aantal klassen zitten verschillende niveaus door elkaar, bijvoorbeeld bij Duits met leerlingen uit 4 havo en 4 vwo. Uit nood geboren, maar wel doelmatig. Er is een redelijke overlap wat betreft de lesstof betreft. De leerlingen vonden het niet lastig, maar leuk en leerzaam. Hoewel de docent het best lastig vond om te differentiëren, zeiden leerlingen dat ze van elkaar leerden en de mengklas waardeerden.

Aanbeveling 1

De daltonuren kunnen effectiever gebruikt worden. De leerlingen zijn weliswaar zelfstandig aan het werk, maar er is nauwelijks interactie tussen docent en leerling. Vraag waar leerlingen mee bezig zijn, ga het gesprek met leerlingen aan over de lesstof. Kijk naar een andere invulling van de daltonuren (zie aanbeveling 1, evaluatie daltonuren, kernwaarde vrijheid en verantwoordelijkheid).

Aanbeveling 2

Het tijdig communiceren vanuit de organisatie verdient aandacht. Het toetsrooster wordt bijvoorbeeld kort voor de toetsweek gepubliceerd, waardoor leerlingen niet goed kunnen plannen. Communicatie-uitingen vanuit de school richting ouders kunnen beter afgestemd worden.

Neem tevens de effectiviteit van het rooster onder de loep. Er zijn leerlingen in de onderbouw die drie dagen tot kwart voor vijf op school zitten.

Aanbeveling 3

Lessen kunnen doelmatiger worden door leerdoelen steeds expliciet te noemen aan het begin van de les en leerlingen ook verschillende keuzes aan te bieden om de leerdoelen te bereiken. Om de effectiviteit van de les verder te vergroten, is een terugkoppeling op leerdoelen aan het eind van de les belangrijk. Neem dat expliciet op bij lesobservaties.

Aanbeveling 4

Maak een helder professionaliseringsplan waarin alle vormen van professionalisering die je wilt inzetten (intervisie, donderdagmiddagen, daltonscholing) gericht zijn op het daltonprofiel van de school. Alle lagen (inclusief OOP en schoolleiding) maken onderdeel uit van dit professionaliseringsplan. Gebruik de functioneringscyclus om alle medewerkers terugkoppeling te laten geven over hun ontwikkeling op dit vlak.

1.6 Borging als voorwaarde

School

Huidige situatie (Wat gaat goed, waar zijn we trots op)

Sinds de vorige visitatie, en zeker sinds de komst van de huidige schoolleiding wordt er hard gewerkt om de dingen die de school goed doet, te borgen.

- De schoolleiding heeft samen met de Dalton Groep stappen genomen om de Wolfert Dalton identiteit te beschrijven en van daaruit duidelijke plannen te maken voor het komende jaar / de komende jaren. Er is nu een duidelijke visie en missie (zie bijlage 4: **Missie & Visie 2021**) die bekend is bij (en gedragen wordt door) het gehele personeel. Daarnaast zijn stappen gezet om de losse ontwikkelgroepen samen te voegen tot een overkoepelende Dalton Groep waarin elk lid een eigen expertisegebied heeft.
- Er is een duidelijk professionaliseringsbeleid. Door middel van plenaire daltononderdagsmiddagen, studiemiddagen, scholing voor nieuwe docenten en de regionale dalton studiedag is het oprfrissen / up to date houden van het (dalton)onderwijs een telkens terugkerend thema geworden.
- Het doel is om nieuwe initiatieven die binnen de school worden bedacht, te testen en evalueren vanuit een dalton oogpunt.
- De huidige schoolleiding maakt keuzes waarbij daltononderwijs weer op de voorgrond staat.
- Peppels is onder andere gekozen als een middel om de daltonvaardigheden van de leerlingen te bevorderen (plannen / reflecteren / samenwerken / zelfstandigheid). - Als daltonschool doen wij actief mee aan de regio overleggen die regelmatig plaatsvinden tussen de coördinatoren van de daltonscholen.

Reactie visitatieteam

In schooljaar 2020-2021 is er op Wolfert Dalton een geheel nieuwe schoolleiding aangetreden. Deze schoolleiding trof een verwaarloosde organisatie aan met achterstallig onderhoud op het gebied van onderwijs, personele ontwikkeling en huisvesting. Ook had de school geen herkenbaar daltonprofiel meer. Met deze beginsituatie is de schoolleiding voortvarend aan de slag gegaan. De eerste taak van de schoolleiding bestond uit het op orde brengen van de basale processen (rooster, formatie, administratie).

Daarna was er pas ruimte om de aandacht te richten op onderwijskwaliteit en onderwijsbeleid te formuleren.

Er zijn verschillende (concept)notities geschreven. Zo kwam de *Missie, visie en strategie (een voorzet)* tot stand, Activiteitenplan 2021-2022, de conceptnotitie *Leren met lef en de notitie Inrichting van de Daltonuren op Wolfert Dalton*.

Daarnaast zijn daltonontwikkelmiddagen ingevoerd en er heeft daltonscholing plaatsgevonden. Ook de invoering van Peppels, daltonblokken, DOL en MOL-gesprekken en de samenvoeging van Daltongroep en Onderwijsontwikkelgroep hebben plaatsgevonden. De schoolleiding heeft lesbezoeken ingevoerd in het kader van "Leren verbeteren" en het doorontwikkelen van de drie D's (Differentiëren, doelgericht lesgeven en daltonvaardigheden). In november 2020 is er een plenaire terugkoppeling van lesbezoeken geweest in het kader van 'Leren Verbeteren'. We zien dat de aanbevelingen nog steeds van kracht zijn.

Veel ontwikkelingen en bijbehorende acties zijn recent in gang gezet en nog niet ingebed. Van borging, in de zin dat processen met een automatisme plaatsvinden en “gehecht en bekend” zijn, is derhalve nog geen sprake. Daar is tijd en gerichte aandacht voor nodig.

Wij adviseren de schoolleiding om zich de komende jaren te concentreren op het verder inrichten van het recent ingezette beleid en daarin keuzes te maken en te prioriteren. We doen daarbij twee aanbevelingen.

Aanbeveling 1

Er zijn verschillende notities geschreven (ook als conceptversie of voorzet). De samenhang tussen de verschillende notities is niet helder. Ook de status van de verschillende stukken is onduidelijk. Integreer Leren met Lef, de drie D's en de inrichting van daltonuren in één duidelijk herkenbare daltonvisie die het uitgangspunt vormt voor de inrichting van het onderwijs, professionalisering, personeelsbeleid, inrichting van het nieuwe gebouw etc. Zet dit in een compact beleidsstuk en bespreek dit stuk tijdens een studiedag met alle collega's. Monitor de uitvoering van het vastgestelde beleid nauwgezet. Zorg voor een duidelijke PDCA-cyclus.

Aanbeveling 2

Selecteer uit de lijst van 18 aanbevelingen in het visitatieverslag vier of vijf speerpunten per jaar waaraan de school gericht wil werken. Formuleer in het plan van aanpak m.b.t. de uitwerking van de aanbevelingen kleine meetbare/merkbare/haalbare stappen voor elk schooljaar. Markeer successen en maak voortgang zichtbaar voor alle medewerkers.

2. Ontwikkelvermogen

Parels van de school (hier zijn we trots op)

- De junior mentoren die geduldig en betrokken een luisterend oor bieden aan eerstejaars die hun hart moeten luchten, die de mentoren op verantwoordelijke wijze ondersteunen in de organisatie van diverse activiteiten voor de eerstejaars en die hun mentorleerlingen gepassioneerd toejuichen wanneer zij successen behalen. Mede door de inzet van de junior mentoren komen de leerlingen van het eerste jaar binnen in een warm bad.
- De veilige sfeer waardoor leerlingen bij ons op school zichzelf durven te zijn. Bij ons op school durven leerlingen zich uitgesproken te kleden, af te wijken van de norm in uiterlijk en handelen, een ieder voelt zich vrij om de eigen identiteit te onderzoeken en te laten ontwikkelen.
- De jaarlijkse talentenavond waarbij ouders, (oud-) leerlingen en collega's gezamenlijk de uiteenlopende talenten die de mensen binnen onze school bezitten vieren. - Het Haunted House waarbij leerlingen uit leerjaar drie van zowel MAVO, HAVO als VWO niveau samenwerken om een gedeelte van de school om te toveren tot een angstaanjagend spookhuis voor de leerlingen voor de leerlingen uit het eerste en het tweede leerjaar. De leerlingen uit leerjaar drie worden op hun beurt begeleid door leerling coaches uit leerjaar 4 die een jaar eerder zelf het Haunted House nog georganiseerd hebben.
- De hoeveelheid leerlingen die bereid is om te helpen wanneer om hulp gevraagd wordt. Of er nu tafels verplaatst moeten worden, leerlingen uit groep 8 rondgeleid moeten worden, eten of drinken geserveerd moet worden of er deelnemers gezocht worden voor ludieke acties ter promotie van onze school. Er zijn altijd meer dan genoeg leerlingen bereid om de handen enthousiast uit de mouwen te steken.
- Het uitgebreide reisprogramma. Leerlingen van alle niveaus en verschillende leerjaren gaan meermaals op reis met elkaar. Dit versterkt niet alleen de band tussen de verschillende leerlingen bij ons op school, maar biedt de leerlingen ook de mogelijkheid om kennis te maken met andere culturen en gebruiken.
- De masterclasses. Het programma is divers en uitdagend. Leerlingen kunnen door deel te nemen aan de masterclasses zichzelf uitdagen, ontwikkelen en ontdekken. - De diploma uitreikingen. Deze kenmerken zich door persoonlijke, betrokken, speeches die de warme band tussen collega's van alle leerjaren en de vertrekkende leerlingen benadrukken.
- De technische dienst. Dit is de gedreven groep leerlingen die zich gedurende hun tijd op school inzet om het personeel professioneel te ondersteunen door het licht en geluid en andere technische voorzieningen geheel zelfstandig tijdens activiteiten op te bouwen, uit te voeren en op te ruimen.
- Het versterkt talenprogramma. Leerlingen uit alle bovenbouw niveaugroepen kunnen deelnemen aan het Cambridge Examen Engels. Ook het vak Frans biedt het Delf certificaat aan.
- Junior company waarin leerlingen uit 4m, 5h en 6v in groepjes hun eigen bedrijf opzetten en een product op de markt brengen.

Ontwikkel – en onderzoeksvragen (hier willen we meer van weten)

We zien graag feedback op het huidige daltongehalte van de lessen. Daarnaast zien we ook graag feedback op het verhogen van het daltongehalte en spreken van dezelfde taal d.m.v. daltondonderdagmiddagen, de inzet van peppels als middel om reflectie vorm te geven en het effectiever invullen van de daltonuren.

Is voor buitenstaanders het daltonprofiel van de school direct duidelijk herkenbaar in woord en beeld?

Het vorige schooljaar hebben we aan de hand van 100+ lesbezoeken beter inzicht gekregen in het onderwijs op Wolfert Dalton. Het pedagogisch klimaat, de onderlinge omgang en creativiteit van de leerlingen en het team vormen een stevige basis om het daltononderwijs verder te ontwikkelen. Uit de lesobservaties is een drietal aandachtspunten die in de voorgaande paragrafen al de revue zijn gepasseerd: differentiatie, doelgerichtheid en daltonvaardigheden. We spreken van de 3D's. Zie ook bijlage 5: de presentatie n.a.v. de lesobservaties in november 2020; in het voorjaar van 2021 is er een tweede ronde lesbezoeken geweest.

We vragen ons af of de commissie in de gesprekken met docenten en leerlingen voorbeelden van ontwikkeling op deze gebieden herkent.

De onderwijsfilosofie die we, naast de Dalton onderwijsfilosofie, hebben op onze school noemen we 'Leren met lef' (zie ook onze missie en visie). We bieden onze leerlingen de mogelijkheid om de uitdaging aan te gaan om een eigen leerroute te volgen: naar een hoger niveau, versneld of naar eigen interesse (extracurriculair).

We vragen ons af of de commissie in gesprek met docenten en leerlingen zichzelf een beeld kan vormen in welke vormen zij 'Leren met lef' in de praktijk brengen.

Onze verwachting van de uitslag van de visitatie (tussentijdse visitatie of niet)

We hebben als school een start gemaakt met de daltondonderdagmiddagen om Dalton onder het personeel weer te laten leven en elkaar te inspireren. Wij willen graag feedback op de vraag in hoeverre dit nu al is terug te zien in de bezochte lessen en ons ingezette plan voor komende vier jaar. We gaan er dus van uit dat we met de feedback van de commissie de komende vier jaar verder kunnen op de ingeslagen weg.

Waar staat onze school bij de volgende visitatie? (lange termijnvisie)

Over vier jaar is het daltongehalte van de lessen waarneembaar toegenomen. Dalton is weer zichtbaarder gaan leven en de hele school 'ademt' Dalton. De ontwikkeling van en gesprek over de daltonvaardigheden heeft een prominentere plek gekregen in het onderwijs en in Peppels. We hebben over vier jaar een duidelijk bedoeling achter de daltonuren geformuleerd, die is terug te zien in effectievere daltonuren in de praktijk.

Reactie visitatieteam

Voorafgaand aan de visitatie hebben de voorzitters met de directeur van Wolfert Dalton overlegd over de visitatie. Op basis van de aangeleverde stukken waren wij van mening dat een tweejarige verlenging het meest voor de hand zou liggen. De status van (recente) stukken gaven ons de indruk dat van structurele inbedding van de daltonontwikkeling in de school nog geen sprake kon zijn. De uitgesproken verwachting dat de school een vierjarige verlenging zou krijgen, wilden we vooraf wegnemen. Daarmee zou de druk van de visitatie af zijn en zouden wij op een open en meer waarderende wijze de visitatiedag tegemoet kunnen treden. Dit hebben we zo ook besproken met de directeur en hij kon zich hierin vinden. De directeur heeft ons vervolgens gevraagd waar mogelijk directe aanbevelingen en adviezen te doen en geen blad voor de mond te nemen.

De drie ontwikkelvragen zijn voor een groot deel aan bod gekomen bij de terugkoppeling van de kernwaarden. Over het daltonprofiel in lessen en daltonuren hebben we geconstateerd dat een aanzienlijk deel van de lessen nog niet erg Dalton zijn en vooral docentgestuurd aangeboden worden. Ook hebben we uit de gesprekken met docenten meegekregen dat er nog niet echt sprake is van een gemeenschappelijke taal, denken en doen in de zin van 'Zo doen wij dat hier op Wolfert Dalton.' Er is veel in gang gezet, maar niet alle vernieuwingen lijken evenveel te leven. In de gesprekken met docenten en leerlingen kwamen de 3D's bijvoorbeeld niet spontaan ter sprake. Leerlingen en docenten spraken wel over zelfstandigheid en samenwerken, maar niet over doelmatigheid, differentiatie en daltonvaardigheden. Er zijn uiteraard wel voorbeelden van differentiatie. Naast het keuzeaanbod in daltonuren via de masterclasses, kunnen leerlingen versneld examen doen. Leerlingen, met name doubleurs, krijgen de kans om vakken te versnellen. Is dat dan een voorbeeld van Leren met Lef?

Voor ons is het nog niet helder waar "leren met lef" precies voorstaat en waar we het kunnen zien in de praktijk. We waren wel enthousiast over de aanstekelijke filmpjes die in het kader van "Leren met Lef" zijn gemaakt. We gaan ervanuit dat als 'Leren met lef' de komende jaren doorontwikkeld wordt als integraal onderdeel van het daltonconcept en dat hiermee het daltonprofiel voor buitenstaanders meer herkenbaar zal zijn.

We zien veel potentie in de Daltongroep. De leden hebben eigenaarschap getoond door grote delen van de zelfevaluatie te schrijven en te laten zien dat zij tot reflectie in staat zijn. Maar het aantal ontwikkelvragen in de zelfevaluatie is zo omvangrijk en zo wisselend van niveau dat het risico groot is dat niets echt ingebed raakt. Ook voor die groep geldt: focus! Bepaal in samenspraak met collega's en MT wat jullie gaan aanpakken en doe dat goed. Stem de professionalisering, de intervisie en de donderdagmiddagen daarop af. Maak er een geheel van.

3. Gedeeld eigenaarschap

Uit de gesprekken met:

Leerlingen:

- zijn trots op de school en roemen de tolerante sfeer
- je kan hier zijn wie je bent; “je wordt gekend en ze kennen ieders naam”
- worden deels betrokken bij het beleid van de school en zijn bereid veel te doen voor de school, bijvoorbeeld tijdens open dagen
- krijgen ruimte en vertrouwen om zonder toezicht te werken in lokalen (mediatheek, technieklokaal) en gebruik te maken van voorzieningen (bijv. theekannen op gangen)
- zijn blij met groot aanbod masterklassen “ook voor leerlingen die geen hoge cijfers halen”

Ouders:

- zijn betrokken (grote opkomst in panel) en voelen zich betrokken
- veel waardering voor MOL- en DOL gesprekken
- positief, kritisch maar opbouwend
- roemen de tolerante sfeer en inclusiviteit

Docenten en OOP:

- voelen zich weer meer gezien en gehoord
- meer vertrouwen in schoolleiding en toekomst van de school
- grote betrokkenheid met school en leerlingen

Daltingroep:

- door samenvoeging DOG en Onderwijsgroep in één Daltingroep meer samenhang en ontwikkelkracht
- goede samenwerking tussen Daltingroep en MT o.a. in gezamenlijke studiedagen met MT, scholing en Daltondonderdagmiddagen en ontwikkeling schoolplan
- voelt vertrouwen en ruimte vanuit schoolleiding, onder meer bij het schrijven van de zelfevaluatie

MT en bestuur(Boor):

- hoog ambitieniveau om de school weer als daltonschool op de kaart te zetten
- vertrouwen in kwaliteit en veerkracht van personeel om dit samen te doen
- schoolleiding en daltingroep trekken samen op in daltonontwikkeling
- eerst investeren in de basis en primaire processen
- begrip voor pijn uit het verleden en wil niet overvragen

Beoordeling, waardering & advies

Beoordeling

		V/O
0	Realisering aanbevelingen vorige visitatie*.	O
1	Vrijheid in gebondenheid / Verantwoordelijkheid en vertrouwen	V
2	Zelfstandigheid	V
3	Samenwerking	O
4	Reflectie	O
5	Effectiviteit – doelmatigheid	O

Waardering

Zelfreflectie op de kernwaarden, ontwikkelvermogen, gedeeld eigenaarschap
 Wolfert Dalton heeft sinds de visitatie 2016 een moeilijke periode doorgemaakt met vele wisselingen en wijzigingen in beleid. Met de nieuwe schoolleiding en de goede samenwerking tussen schoolleiding en daltongroep is er een goede basis aanwezig voor kritische (zelf)reflectie op de kernwaarden van het daltononderwijs. Het ambitieniveau van het ontwikkelvermogen ligt hoog, maar vraagt om focus en meer samenhang. Er is sprake van een groeiend gedeeld eigenaarschap in en samen met alle geledingen.

Advies aan het bestuur van de NDV

	Advies	Criteria
	Licentie verlenen	Maximaal één onvoldoende kernwaarde.
	Geen licentie verlenen, over twee jaar versnelde visitatie voor licentieverlening	Twee of meer onvoldoende kernwaarden
	Licentie voor de komende periode* verlenging	Maximaal één onvoldoende kernwaarde inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging
X	Over twee jaar versnelde visitatie	Twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering aanbevelingen vorige visitatie + borging

Licentie intrekken Na versnelde visitatie twee of meer onvoldoende kernwaarden inclusief realisering
aanbevelingen vorige visitatie + borging

*Licentie verlenging voor 4 jaar (VO)

Slotopmerking visitatieteam

Wij hebben een school gezien waarin door alle betrokkenen hard gewerkt wordt aan de revitalisering van het daltonconcept. Een school met een prettige en tolerante sfeer; gemotiveerde leerlingen, docenten en ouders.

Als het de directie lukt een duidelijke ontwikkelrichting aan te geven en daar samen met het team invulling aan te geven, kunnen er in het nieuwe gebouw flinke stappen gezet worden om de ambitie van de school te verwezenlijken.

Wij danken Wolfert Dalton Rotterdam voor de hartelijke en open ontvangst en wensen jullie heel veel succes en plezier met jullie schoolontwikkeling. We hopen dat onze aanbevelingen daarbij behulpzaam en steunend zijn.

Slotopmerking school

Allereerst een hartelijke dankzegging voor het uitvoerige verslag dat jullie ons hebben doen toekomen. Het biedt allerlei aanknopingspunten om de komende maanden stappen te gaan zetten. We hebben de gesprekken prikkelend en prettig gevonden, en we hopen dat jullie gastvrijheid en openheid hebben ervaren bij ons op school.

Onlangs hebben we, de schoolleiding en de daltongroep, teruggeblikt op de dag van de visitatie en het verslag. We hebben uit de achttien aanbevelingen een selectie gemaakt welke we graag met jullie delen. Allereerst onze eerst gedachtes.

De gesprekken die we hebben gevoerd waren prettig, zoals ik al schreef, en de feedback is zeer bruikbaar. Het was jammer dat de lessen in de periode kort voor de toetsweek zijn bezocht. Veel docenten waren bezig om in de vorm van instructie nog wat punten en komma's te zetten voor en met de leerlingen. Andere periodes zijn er andere zaken te zien en te beleven. Dit is een aandachtspunt voor een volgend bezoek. De feedback dat er verschil en diversiteit gemist werd in producten en projecten herkennen we ten dele. Mogelijk waren deze niet volop aanwezig of voorzien we niet voldoende in een behoefte bij onze leerlingen.

Aandachtspunt is dus dat we dit expliciet voor het voetlicht brengen en ophalen bij leerlingen wat hen aanspreekt. Al met al zijn er kritische noten gekraakt, maar ook complimenten gegeven. Zeker in de mondelinge terugkoppeling was de teneur positief en dat gebruiken we dan ook graag als vertrekpunt.

Plan van aanpak m.b.t. uitwerking aanbevelingen

Zoals genoemd hebben we een keuze gemaakt uit de verschillende aandachtspunten:

1. Daltonuren
2. Peppels
3. Mentoraat
4. Tonen van leerlingenwerk
5. Professionaliseringsplan
6. Sociale cohesie

Bij elk van deze aandachtspunten formuleren we een tijdpad met beoogde doelen en koppelen we deze aan de daltonkernwaarden. Per aandachtspunt neemt een aantal collega's (uit de daltongroep en de schoolleiding) het voortouw, eventueel aangevuld met een externe. De eerste stap in dit proces nemen we 11 mei, wanneer de groepjes aan elkaar teruggeven welke termijnen en welke doelen er gesteld zijn. Met de keuze van deze aandachtspunten denken we flinke stappen te kunnen zetten in zowel het ontwikkelen van de daltonvaardigheden van de leerlingen als het zichtbaar maken van de kernwaarden binnen de school. Ook willen we een procesbegeleider in de arm nemen, liefst gelieerd aan de NDV, die ons scherp houdt.

Terugblikkend op het proces dat we gelopen hebben naar en tijdens de visitatie en nu we ons richten op een aantal belangrijke elementen in onze school voelt het alsof we de stoute schoenen aantrekken en op pad gaan. Eerst nog met een wandelclubje en uitmondend in een heuse mars.

We hebben er zin in!

Nogmaals hartelijk dank en graag tot over twee jaar (misschien al iets eerder),
Namens de daltongroep en namens de schoolleiding,

Marijn van den Dool
Directeur Wolfert Dalton

Ondertekening school en visitatievoorzitter voor gezien

Naam	Functie	Handtekening	Datum
	Leidinggevende onderwijs	akkoord	08-04-2022
	Leidinggevende opvang (indien van toepassing)		
	Visitatievoorzitter	akkoord	11-04-2022

Voor de verdere procedure: zie notitie 'Daltonschool worden en blijven' op www.dalton.nl onder de kop 'visitatie en licentie'

Bijlage

Samenvatting collegiaal bezoek Wolfert Rotterdam 4 okt.2021

April 2020 zou Wolfert Rotterdam conform de vastgestelde procedure en tijdsplan van de NDV gevisiteerd worden. Door alle maatregelen rond Corona is deze geplande visitatie uitgesteld. Wel is in overleg met de school afgesproken, mede gelet op alle veranderingen in de school- en schoolleiding, om tussentijds contact te houden en een collegiaal bezoek te plannen met een beperkt aantal leden van het visitatieteam. Ten behoeve van het collegiaal bezoek heeft de school een korte notitie aangeleverd waarin de actuele stand van ontwikkeling in de school geschetst wordt.

Het collegiaal bezoek heeft uitdrukkelijk geen waarderend c.q. beoordelend karakter. Onderstaande indrukken, bevindingen en adviezen kunnen de school mogelijk helpen om het onderwijskundig beleid aan te scherpen en behulpzaam zijn in de voorbereiding van de komende visitatie van de NDV in februari 2022.

Op het Wolfert Rotterdam hebben wij gesproken met de schoolleiding, leden van de Onderwijsontwikkelingsgroep (OOG) en Daltonontwikkelingsgroep (DOG), leden van de leerlingenraad. Daarnaast hebben we delen van acht lessen bezocht. Een bezoek aan Daltonuren was niet mogelijk omdat deze op dinsdag- en donderdag ingepland zijn. Afsluitend hebben wij met de schoolleiding en Bart Oremus (rector/bestuurder Wolfert van Borselen Scholengroep) gesproken en onze bevindingen/indrukken gedeeld waarvan hieronder een korte samenvatting.

Algemene indrukken en bevindingen

-alle gesprekken met schoolleiding, leden OOG, DOG, Leerlingenraad en Wolfert van Borselen Scholengroep vonden plaats in een prettige, open en opbouwende sfeer.

-de schoolleiding is sinds 2021 geheel vernieuwd. Zij heeft geen specifieke achtergrond met Dalton en geschiedenis met Wolfert Rotterdam maar wel relevante ervaring en expertise met vergelijkbare onderwijsconcepten en/of scholen. Schoolleiding en personeel staan nu voor de opgave om het Daltonkarakter te vitaliseren en de daling van leerlingenaantal te stoppen en om te zetten naar groei. In de notitie van de schoolleiding worden veel urgente zaken genoemd die aangepakt moeten worden. Op onze vraag waar de focus in prioriteiten voor het komend jaar zou moeten liggen kwam het volgende beeld van de schoolleiding naar voren: 1. Aanscherping Daltonprofiel school en effectiviteit Daltonuren en Dalton in de lessen. 2. Samenwerking OOG en DOG 3. Versterking professionele ruimte en professioneel gedrag docenten.

-uit gesprekken met de leerlingen en observatie in de lesbezoeken kregen wij een positieve indruk van de leerlingen, hun leerhouding en verbondenheid met de school. "De school heeft goud in handen met deze leerlingen". De gesproken leerlingen waren trots en positief over de vrijheid die zij bij veel docenten kregen. Zij konden met enige moeite verbeterpunten voor de school noemen zoals: verbetering van de communicatie naar leerlingen; meer aandacht voor Daltonkarakter (gevoel dat Dalton wat verwatert; vertrouwen naar/vrijheid van leerlingen wordt op dit moment (na Corona) als minder ervaren; sommige docenten hebben weinig met Dalton).

-uit de gesprekken met leden van de DOG en OOG kregen wij ook een positieve indruk van de wens en het streven van docenten om het Daltonkarakter van de school te vitaliseren, Dalton echt zichtbaar te maken voor leerlingen in de Daltonvaardigheden en het doelgericht werken van leerlingen. Wij constateren dat het gesprek over herijking van Dalton en de Daltonkernwaarden in de school in volle gang is maar dat "nog niet alle neuzen dezelfde kant op staan". Er is nog onvoldoende sprake van een gemeenschappelijk fundament met een gedragen visie en doel; een gemeenschappelijke taal- en begrippenkader, en een gemeenschappelijke Daltonpraktijk.

-onze “lesbezoeken” waren kort en fragmentarisch en onze indrukken zijn derhalve niet volledig doordat wij onderdelen gemist hebben. In totaal hebben we slechts 8 lessen (circa 15 a 20 minuten per lesmoment) bezocht. De sfeer in de klassen was prettig en rustig; docenten waren i.h.a. actief en enthousiast aan het lesgeven; lessen waren goed voorbereid en er werd veelvuldig gebruikt gemaakt van of verwezen naar studiewijzers en taken in Peppels; leerlingen waren vaak wel betrokken maar afhankelijk van de docent in meerdere of mindere mate actief. In hele grote klassen (34 l.l.) haakten leerlingen vaker af (mobiel gebruik, poppetjes tekenen, met elkaar zachtjes kletsen, gapen, etc). Doel en structuur van de lessen was helder maar inhoud en vorm waren veelal docent gestuurd, klassikaal en in busopstelling. Het Daltonkarakter was niet prominent of helemaal niet aanwezig. In sommige lokalen werd er in groepjes (samen)gewerkt; bij sommige lessen werd er bewust gedifferentieerd en konden leerlingen op eigen niveau en tempo werken.

Tips en adviezen.

De schoolleiding heeft ons expliciet om feedback en tips gevraagd. Hierbij geven wij een aantal adviezen en tips die voor de school en schoolleiding wellicht behulpzaam kunnen zijn. Let wel: het is geheel aan jullie om hier gebruik van te maken. Wij wensen jullie veel succes en plezier de komende maanden en kijken uit naar onze visitatie in februari 2022.

Adviezen aan schoolleiding:

1. Maak keuzes in de lijst van urgente zaken die jullie in je voorbereidingsnotie genoemd hebben. Niet alles kan tegelijk: “Less is more”. Doe de goede dingen...en doe de goede dingen goed! Focus vooral op het doel “het why” en niet te snel op het instrumentele en de vorm “het how”.
2. Focus op versterking van het Daltonkarakter en fundament; investeer in de gemeenschappelijke eenheid van denken, taal en doen. De flappen die in de docentenkamer hangen zijn hier een goed uitgangspunt bij en organiseer collegiaal lesbezoek en intervisie. Maak gebruik van binnen de NVD bestaande kijkwijzers en ervaring van andere Daltonscholen. Hiermee kan je heel concreet waarneembare/meetbare kenmerken voor Daltononderwijs en Daltongedrag van docenten benoemen en in een veilig omgeving bespreken.
3. Maak van het OOG en DOG een projectgroep met een helder beschreven doel, opdracht en meetbare en haalbare te bereiken resultaten in tijd en producten.